

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319202189
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319202189.1

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX a mal. J. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina, za účasti rodičov B. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, T. a J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, K., o návrhu R. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX/XX T., na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením zveruje mal. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX a mal. J. Y., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti R. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Zastupovať maloleté deti je oprávnená v bežných veciach.

II. Súd zaväzuje každého z rodičov prispievať na výživu mal. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX a mal. J. Y., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nepľnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred počnúc vykonateľnosťou toho uznesenia, ktoré sú rodičia povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podala dňa 30.04.2019 na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala, aby súd zveril mal. J. a mal. Q. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň podala aj návrh na zverenie mal. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti vo veci samej, konanie je vedené na Okresnom súde Humenné rovnako pod č. 10P/82/2019.

2. Návrh odôvodnila tým, že jej sestra B. Y. bola rozhodnutím Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/192/2015 zo dňa 26.10.2017 odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody, voči rozhodnutiu sa odvolala na krajský súd. Krajský súd v Prešove zrušil rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o treste, trest odňatia slobody vymeral vo výške 2 rokov s výkonom uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia v ÚVTOS Košiciach, Floriánska 18. Výzvou na nástup do výkonu trestu č. 1 T/192/2015 zo dňa 18.4.2019 má sestra nastúpiť najneskôr dňa 20.5.2019. Vzhľadom k tomu, že sestra, teda matka detí bude musieť v daný termín nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody, bude potrebné maloletým deťom zabezpečiť na čas jej neprítomnosti osobnú starostlivosť. Ona žije a býva v obci T., okres Vranov nad Topľou v rodinnom dome s manželom E. Z. a ich troma maloletými deťmi. K maloletým deťom jej sestry majú obaja s manželom vytvorený veľmi blízky citový vzťah. Tieto u nich trávajú víkendy, na ich domácnosť sú zvyknuté, aj s ich deťmi si veľmi dobre rozumejú. Otec maloletých detí J. Y., býva a žije v K., je invalidným dôchodcom. Aj keď deti v otcovej domácnosti trávajú prázdniny, prostredie otca nie je pre výchovu detí priaznivé a otec by im nedokázal aj vzhľadom na svoj zdravotný stav poskytnúť náležitú a primeranú starostlivosť. Po rozhovore s otcom detí, tento s takou alternatívou súhlasí, jeho súhlas bude vyjadrený v písomnom prehlásení. Ona s manželom sa rozhodli do doby ukončenia výkonu trestu odňatia slobody jej sestry prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Manžel je živnostník a s návrhom súhlasí. K maloletým deťom majú obaja vytvorený blízky citový vzťah.

Maloleté deti k nim taktiež prejavujú pozitívne city. Celú situáciu ohľadom matkinho trestu a nástupu do výkonu trestu odňatia slobody sa deťom snažili veľmi citlivo vysvetliť s možnosťou rozhodnutia bývať v ich domácnosti počas matkinej neprítomnosti. S takouto alternatívou maloleté deti súhlasili. Maloletá Q. je študentkou Obchodnej akadémie v Košiciach a počas pracovného týždňa je ubytovaná na internáte. Víkendy trávi často krát aj v ich domácnosti. Vzhľadom na jej vek blízky plnoletosti sa k celej záležitosti môže vyjadriť aj sama. Maloletý J. je žiakom 7. ročníka ZŠ v Snine. Taktiež minimálne dvakrát v mesiaci trávi víkendy v ich domácnosti, na ktorú je zvyknutý, napokon aj on môže vyjadriť svoj názor. Pre deti bude aj v tomto pre nich ťažkom vekovom období potrebné vytvoriť im bezpečný, láskyplný a primeraný domov, kde im budú poskytované všetky potreby pre ich priaznivý vývin.

3. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

9. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

11. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a

spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

17. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa ods. 9 cit. zákonného ustanovenia súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

21. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevylučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo

veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej.

22. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá má najneskôr do 20.05.2019 nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov. Keďže jej sestra - navrhovateľka je ochotná zabezpečovať mal. deťom osobnú starostlivosť počas matkinej neprítomnosti, mal. deti ju poznajú, nakoľko je to ich príbuzná, súd v záujme mal. detí nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril mal. Q. a mal. J. do náhradnej osobnej starostlivosti R.Á. Z. a v súlade s § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil každému z rodičov prispievať na výživu každého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nepľnoleté, nezaopatrované dieťa mesačne od vykonateľnosti toho uznesenia, ktoré bude poukazovať na účet úradu práce.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).